

Archiwum Główne Akt Dawnych

Zamek Królewski (cztery oficyny od strony placu Zamkowego), w latach 1808–1834 siedziba Archiwum Ogólnego Krajowego, a następnie Archiwum Głównego Królestwa, 2010, AGAD, fot. Karol Zgliński

Budynek byłej komory celnej na rogu ul. Długiej i placu Krasińskich, w latach 1834–1944 siedziba Archiwum Głównego, 2010, AGAD, fot. Karol Zgliński

Budynek byłego Archiwum Akt Dawnych, ul. Jezuitska 1, 2010, fot. Karol Zgliński

Fort Sokolnickiego, miejsce przechowywania zbiorów AGAD w latach 1939–1950, 1939, AGAD, Archiwum zakładowe

Pałac Pod Błachą, siedziba AGAD do 1950 roku, ok. 1948, AGAD, Archiwum zakładowe

Pałac Raczyńskich, ul. Długa 7, siedziba AGAD od grudnia 1950 roku, 2010, AGAD, fot. Karol Zgliński

Metryki Koronne, kamienna tablica towarzysząca Archiwum Głównemu we wszystkich jego historycznych siedzibach, 2010, AGAD, fot. Karol Zgliński

Archiwum Główne Akt Dawnych — AGAD 00–263 Warszawa, ul. Długa 7

Archiwum Główne Akt Dawnych jest najstarszym publicznym archiwum polskim. Zostało powołane przez księcia warszawskiego Fryderyka Augusta dekretem z 2 września 1808 roku pod nazwą Archiwum Ogólne Krajowe. Podczas 2. wojny światowej Archiwum utraciło ponad 90% zasobu, który spłonął podpalony przez Niemców 2 września 1944 roku. Po 2. wojnie światowej do zbiorów AGAD włączono ocalałe szczątki innych zniszczonych archiwów warszawskich, w tym Archiwum Akt Dawnych, Archiwum Skarbowego i Archiwum Oświecenia Publicznego. Obecnie AGAD posiada zasób obejmujący archiwalia polskich i obcych (zaborskich) władz i urzędów centralnych oraz prowincjonalnych, a także archiwa rodzin i osób o szczególnym znaczeniu dla Rzeczypospolitej w jej granicach historycznych, wytworzone w okresie od XII do XX wieku. W 2010 roku zasób AGAD liczył 443 zbiory i zespoły archiwalne, w których znajduje się ponad 312 tys. jednostek archiwalnych mierzących łącznie blisko 6 tys. m.b.

Archiwum Główne Akt Dawnych

Archiwum Oświecenia Publicznego przy ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, które spłonęło w 1939 roku; ocalałe szczątki archiwaliów przeniesiono do Archiwum Akt Dawnych, gdzie uległy zagładzie w 1944 roku, AGAD, Archiwum zakładowe

Ruiny Archiwum Akt Dawnych przy ul. Jezuickiej 1, spalonego we wrześniu 1944 roku, AGAD, Archiwum zakładowe

Archiwum Skarbowe przy ul. Podwale 15, spalone we wrześniu 1944 roku, AGAD, Archiwum zakładowe

Ruiny AGAD przy ul. Długiej 24, 1945, AGAD, Spuścizna Adama Stebelskiego, 78/1, s. 3

ARCHIWISCI WARSZAWSCY POLEGLI, ZAMORDOWANI, ZAGINIENI I ZMARLI W LATACH 1939 – 1945

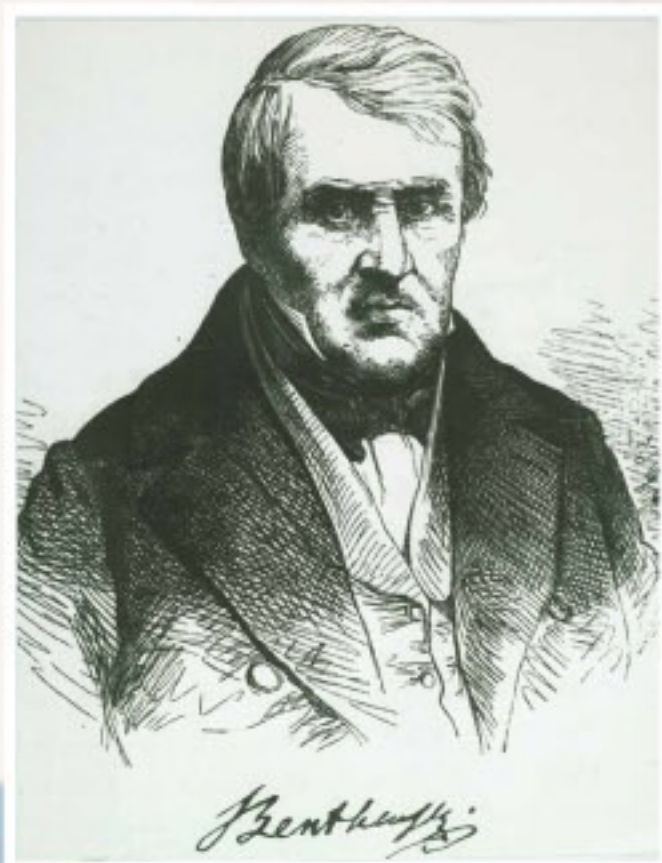
IAN AUGUST BEKIKOWSKI	IAN KAMINSKI	STEFAN POMARAŃSKI
WIKTOR BRUMER	MICHAŁ KIRCHNER	ALEKSANDER POWIERZA
ALEKSANDER BRZECZKOWSKI	MARIAN KNIAT	ADAM PROCHNIK
SALOMEA CHODORKOW	ANTONI KRUCZKIEWICZ	ŁUCJAN RUSJAN
KAZIMIERZ CHODYNICKI	FRANCISZEK KONOPKA	ANTONI RYZYŃSKI
JADWIGA CHRZĄSZCZEWSKA- SUCHODOLSKA	STANISŁAW KRZYŃSKI	HONORAT RYZYŃSKI
CECYLIA DREWKA	WŁADYSŁAW ŁACHOWICZ	JOZEF SERUGA
STEFAN EHRENKREUTZ	JOZEF LEWICKI	JOZEF SIEMIENSKI
JERZY FRANKENSTEIN	ZYGMUNT LORENTZ	TADEUSZ SŁOWIK
STANISŁAW GRONIEWSKI	JOZEF MAŁEC	TADEUSZ TRZEBIŃSKI
MARCELI HANDELSMAN	MAKSYMILIAN MELOCH	BOLESŁAW WALIGORA
FELICJA IGNATOWICZ	MICHAŁ MENDYS	LUDWIK WIDERSZAŁ
JANUSZ IWASZKIEWICZ	STEFAN MOCARSKI	STANISŁAW WOŁOSOWICZ
ZYGMUNT JANISZEWSKI	ADAM MORĄCZEWSKI	WŁODZIMIERZ ZARZYCKI
GUSTAW KALEŃSKI	STANISŁAW ORZECHOWSKI	LEON ZIELIŃSKI
	TADEUSZ PIOTROWSKI	WANDA ŻYŁKO

Tablica upamiętniająca archiwistów warszawskich zmarłych w czasie 2. wojny światowej, hol w pałacu Raczyńskich, b.d., AGAD, fot. Karol Zgliński

Archiwalia uszkodzone odłamkami pocisków i nadpalone podczas działań wojennych, AGAD, Zespół Kancelaria Namiestnika. Wydział Paszportowy, 3066, nlb.

Archiwum Główne Akt Dawnych

Feliks Bantkowski, kierownik Archiwum Głównego Królestwa w latach 1835–1852, AGAD, Archiwum zakładowe

Adolf Pawłowski, naczelnik Warszawskiego Głównego Archiwum Akt Dawnych (Варшавский Главный Архивъ Древнихъ Актовъ) w latach 1875–1896, AGAD, Archiwum zakładowe

Stanisław Kętrzyński, dyrektor AGAD w latach 1919–1920, AGAD, Archiwum zakładowe

Józef Siemieński, dyrektor AGAD w latach 1920–1939, AGAD, Archiwum zakładowe

Archiwisci warszawscy przed budynkiem AGAD, 1927, AGAD, Archiwum zakładowe

Magazyn archiwalny, 1953; 2009, AGAD, Spuścizna Adama Stebelskiego, 78/l, s. 40; 2009, AGAD, fot. Karol Zgliński

Pracownia Mikrofilmowa, 1950, AGAD, Spuścizna Adama Stebelskiego, 78/l, s. 30

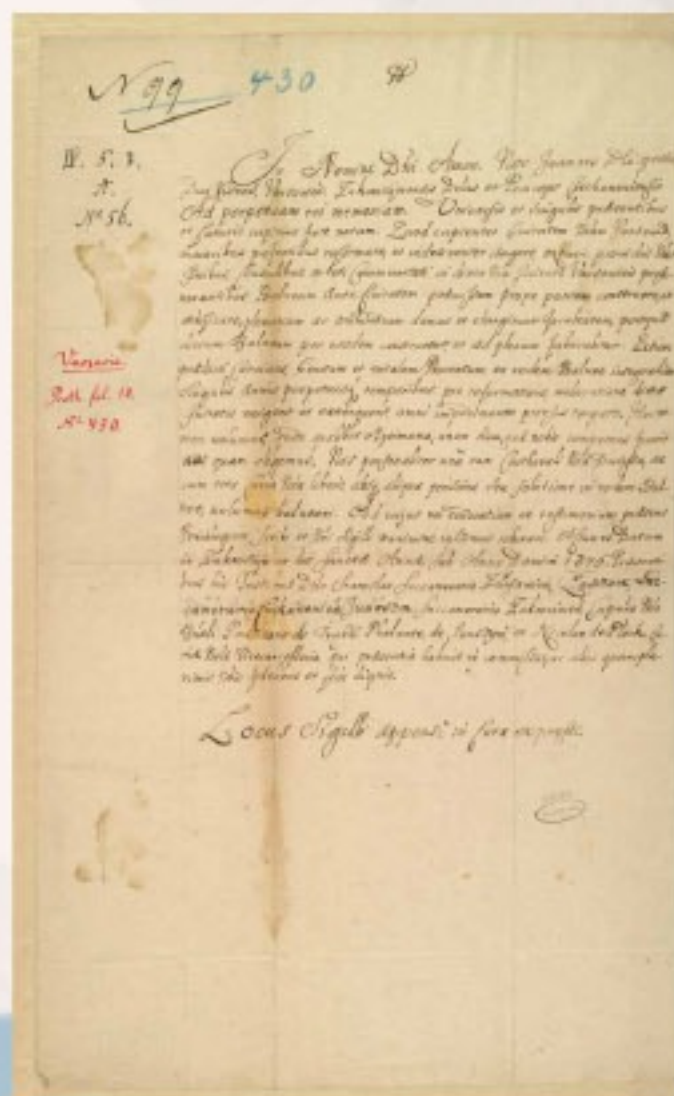

Pracownia Digitalizacji Archiwaliów, 2008, AGAD, fot. Karol Zgliński

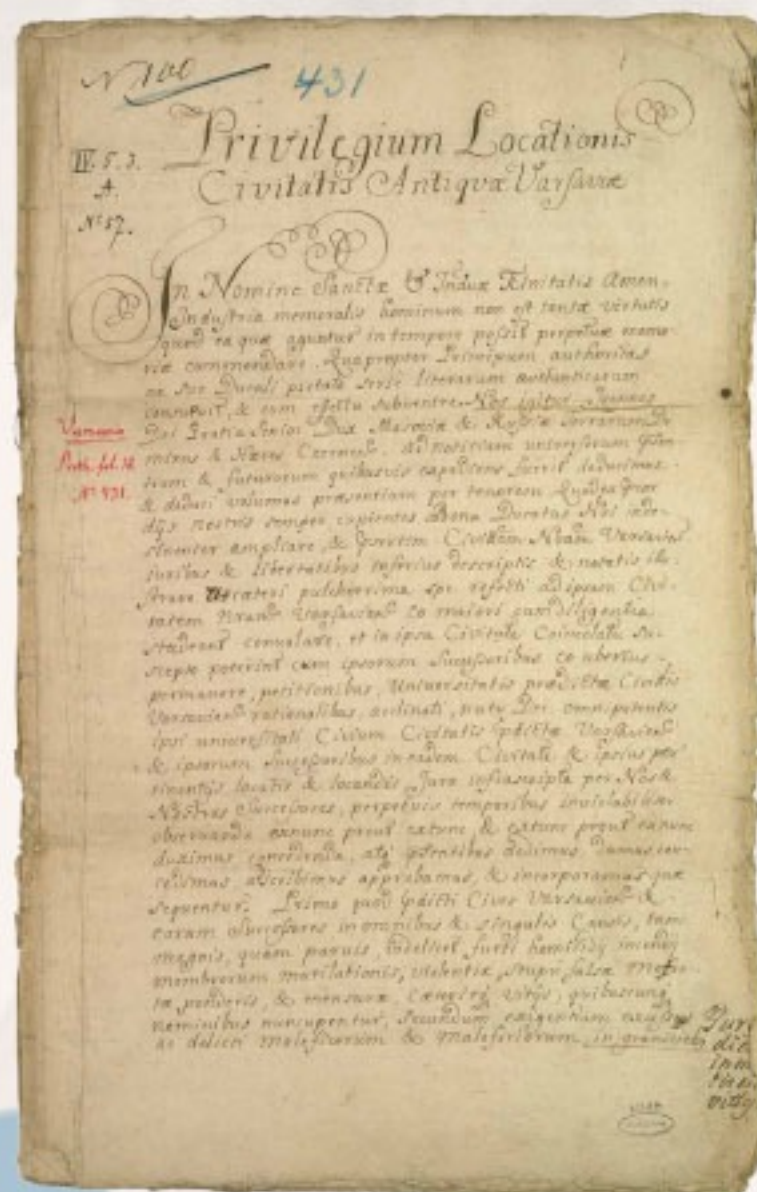

Popularyzacja, XIV Festiwal Nauki, 2010, AGAD, fot. Karol Zgliński

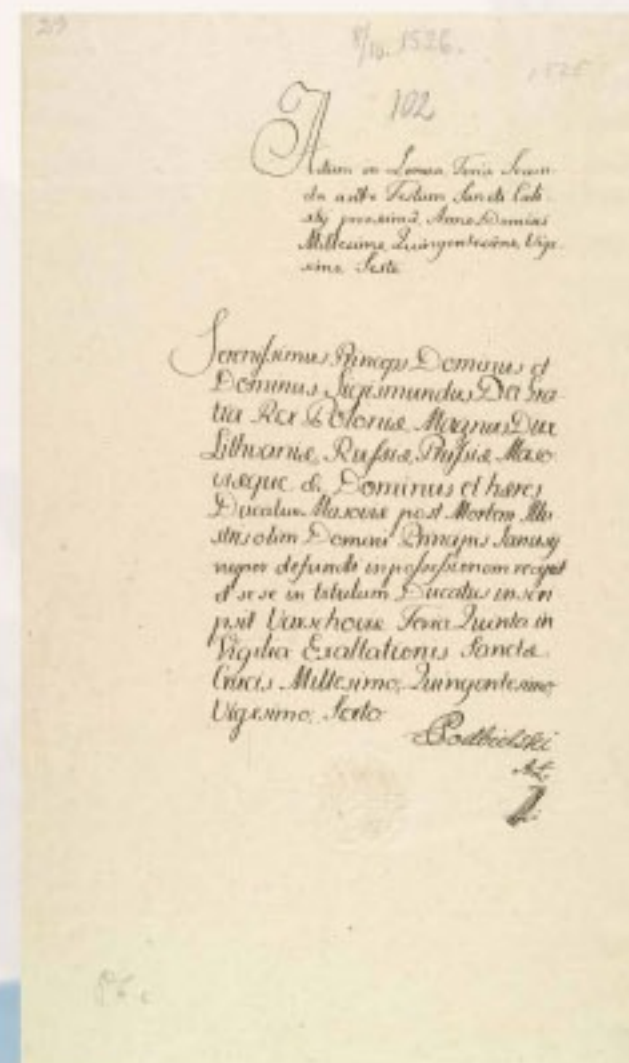
Archiwum Główne Akt Dawnych

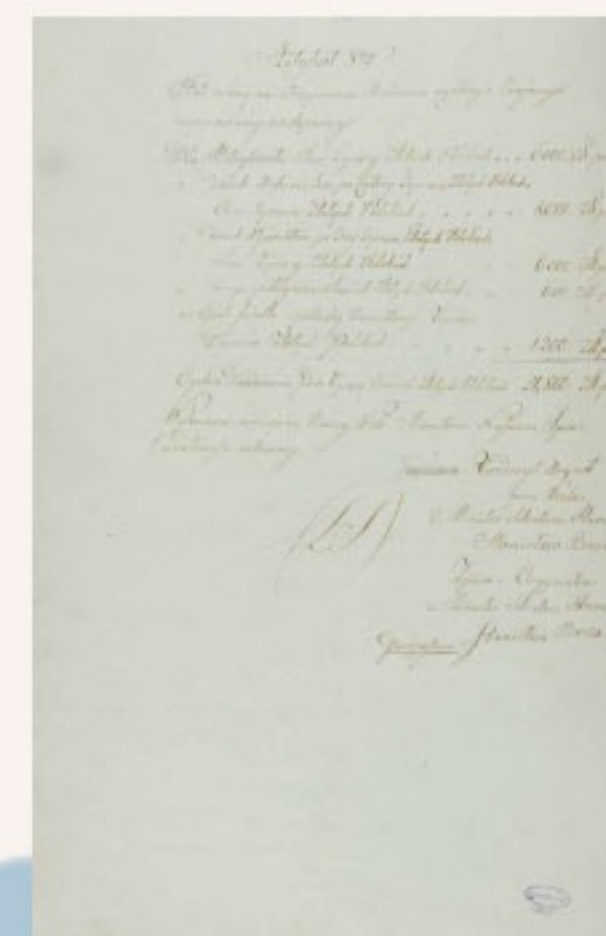
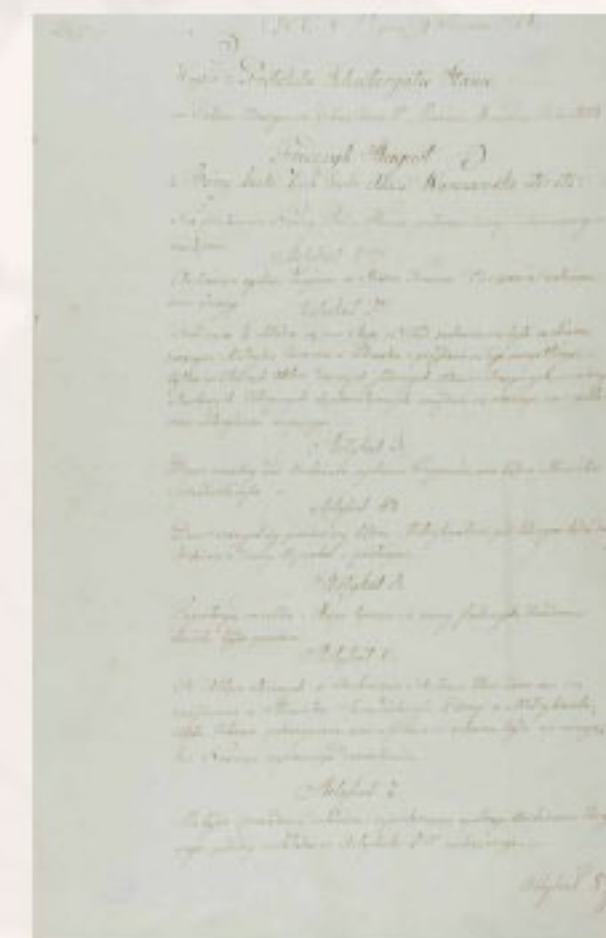
Przywilej Janusza, księcia mazowieckiego, dla Warszawy na budowę kościoła, 1376, AGAD, Zbiór dokumentów papierowych, 1506

Lokacja miasta Nowa Warszawa na prawie magdeburkim, 1430, AGAD, Zbiór dokumentów papierowych, 1507

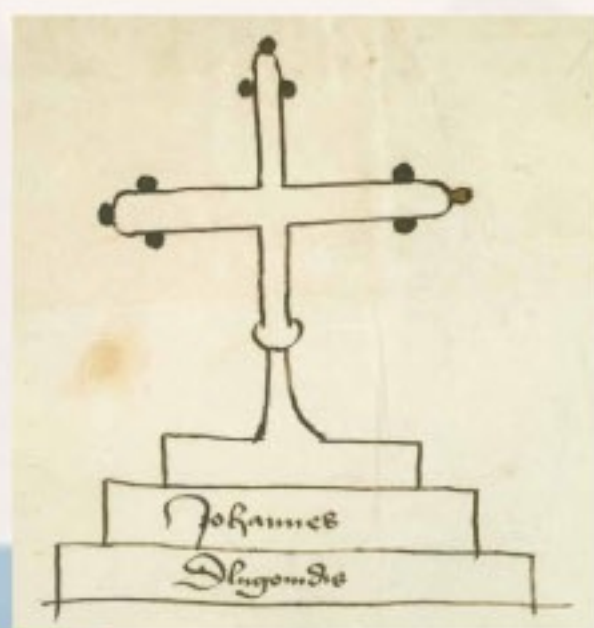
Zygmunt I, król polski, obejmuje w posiadanie Księstwo Mazowieckie i przejmując nad nim władzę po śmierci księcia Janusza, o czym dokonuje wpisu w księgach grodzkich warszawskich, Warszawa, 13 września 1526, AGAD, Kapiściana, pudło 57, nr 29

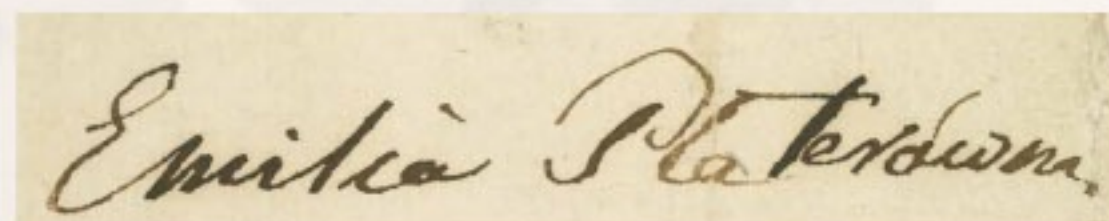
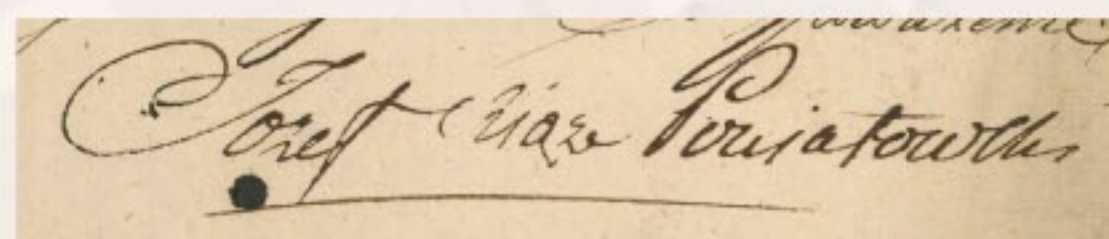
Dekret Fryderyka Augusta, króla saskiego i księcia warszawskiego, powołujący Archiwum Ogólne Krajowe, Pillnitz, 2 września 1808, AGAD, Rada Stanu Księstwa Warszawskiego, 124, s. 17-18

Syrenka — herb Warszawy, AGAD, Zbiór dokumentów pergaminowych, 1634, 577

Autografy słynnych Polaków: Jana Długosza, Tadeusza Kościuszki, księcia Józefa Poniatowskiego, Emili Plater, AGAD, Zbiór dokumentów pergaminowych, 2884; AGAD, Archiwum Królestwa Polskiego, 270, s. 32; AGAD, Militaria z czasów epoki napoleońskiej, 48, s. 1; AGAD, Archiwum Platerów z Antuzowa, 214, s. 1

1878	19. 30. 11.	Leopoldus Henricus (binom)	1-1-1	Staff Stanislaus, Magdalenaszka, Antoni Justowicz, Stanislas Goszanka, Baptis Stanislaus Stgalowski	Josephus Goszanka, Agnes Hass, Stanislas Radwanicki, Maria Goszanka, Leopoldus
------	-------------	----------------------------	-------	---	--

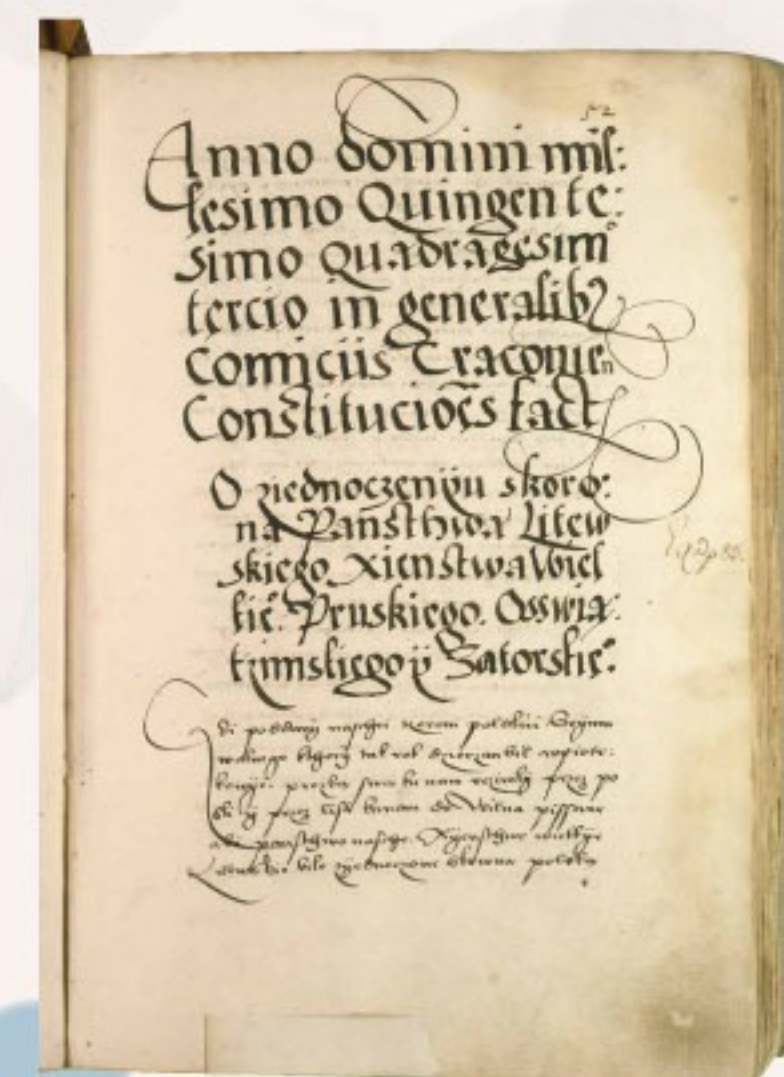
KUNIA	Data	NOMEN MORTUI	Data			MORBUS
			Die	Men	Anno	
1878	11. 12.	Staff Stanislaus	1	1	1878	Lepra
1878	11. 12.	Magdalenaszka	1	1	1878	Lepra
1878	11. 12.	Antoni Justowicz	1	1	1878	Lepra
1878	11. 12.	Stanislas Goszanka	1	1	1878	Lepra
1878	11. 12.	Baptis Stanislaus Stgalowski	1	1	1878	Lepra

Akt metrykalne słynnych Polaków: akt urodzenia Leopolda Staffa (1878); akt zgonu Aleksandra hrabiego Fredry (1876), AGAD, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej, Parafia NMP Śnieżnej we Lwowie, nr 844, s. 271, poz. 146; AGAD, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej, Parafia św. Mikołaja we Lwowie, nr 840, s. 67 (czwarty wpis)

Archiwum Główne Akt Dawnych

Akt konfederacji warszawskiej [tolerancji wyznaniowej], Warszawa, 28 stycznia 1573, AGAD, Zbiór dokumentów pergaminowych, 4467

Najstarsza konstytucja sejmowa spisana w języku polskim, Kraków 1543, AGAD, Metryka Koronna, 65, k. 52-72

Haftowane srebrem przedstawienia herbów Polski (Orzeł) i Litwy (Pogoń) z ozdobnego pucla na pisma prymasa Jana Pawła Woronicza, AGAD, Archiwum Roskie, akta niesygnowane

Wizerunki królów polskich: Augusta III (1733-1763), Jana III Sobieskiego (1674-1696), Stefana Batorego (1576-1586), AGAD, Zbiór dokumentów pergaminowych, 1657, 4220, 4667

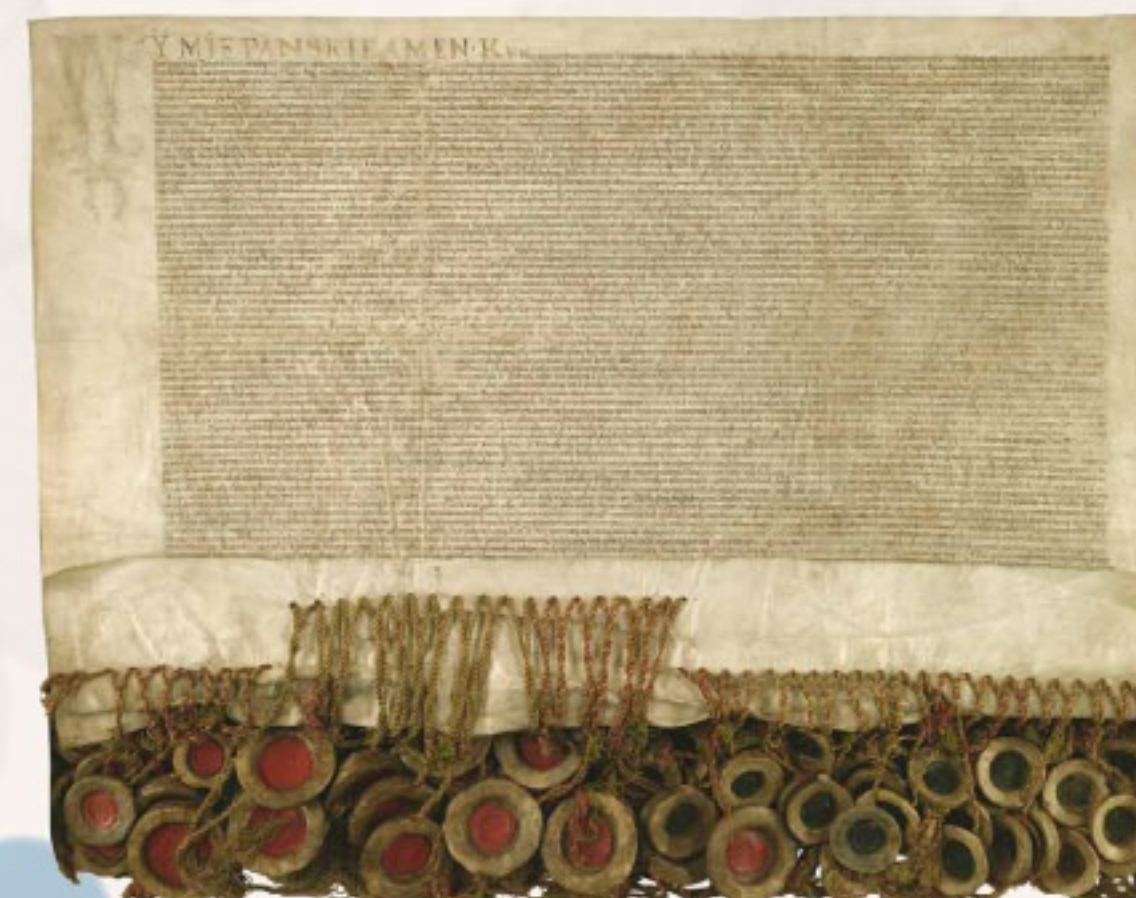
Archiwum Główne Akt Dawnych

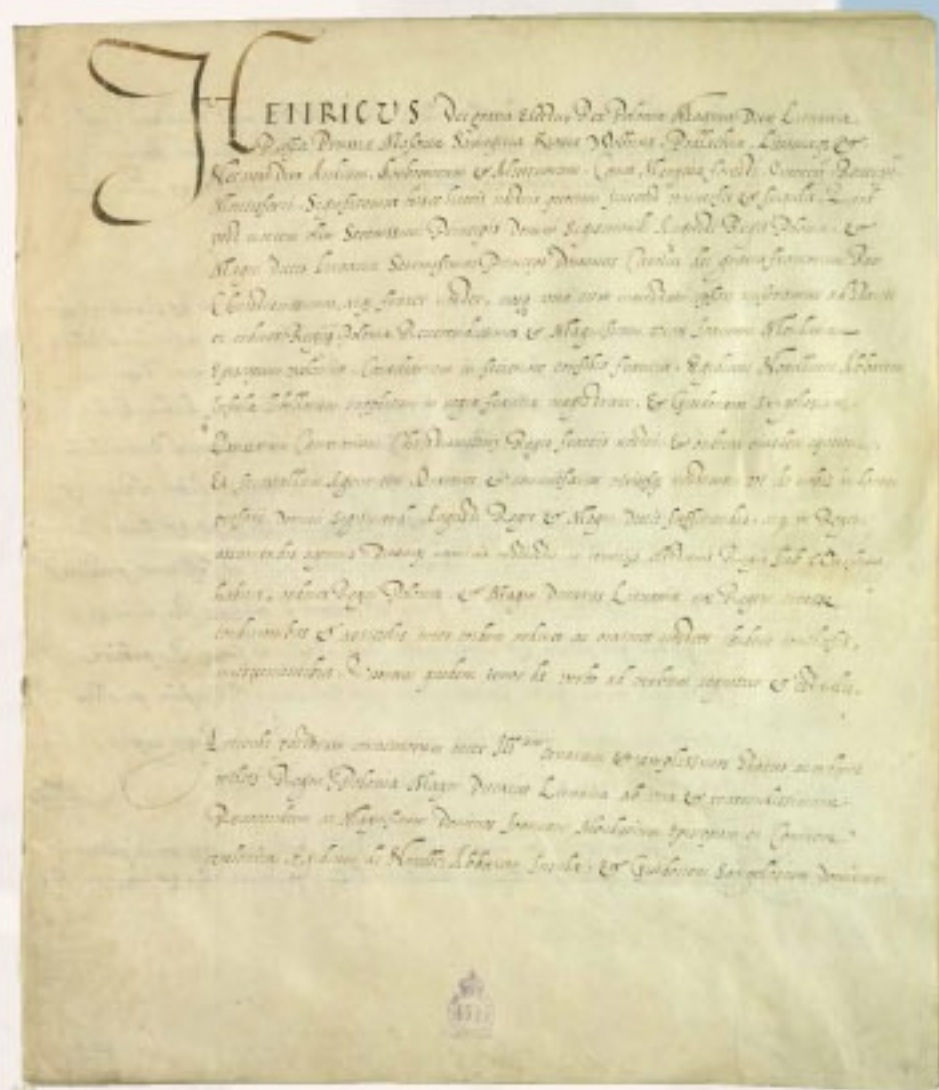
Statut Jana Łaskiego. Zbiór praw i przywilejów Królestwa Polskiego, Kraków 1506, AGAD, Zbiór dokumentów pergaminowych, 185

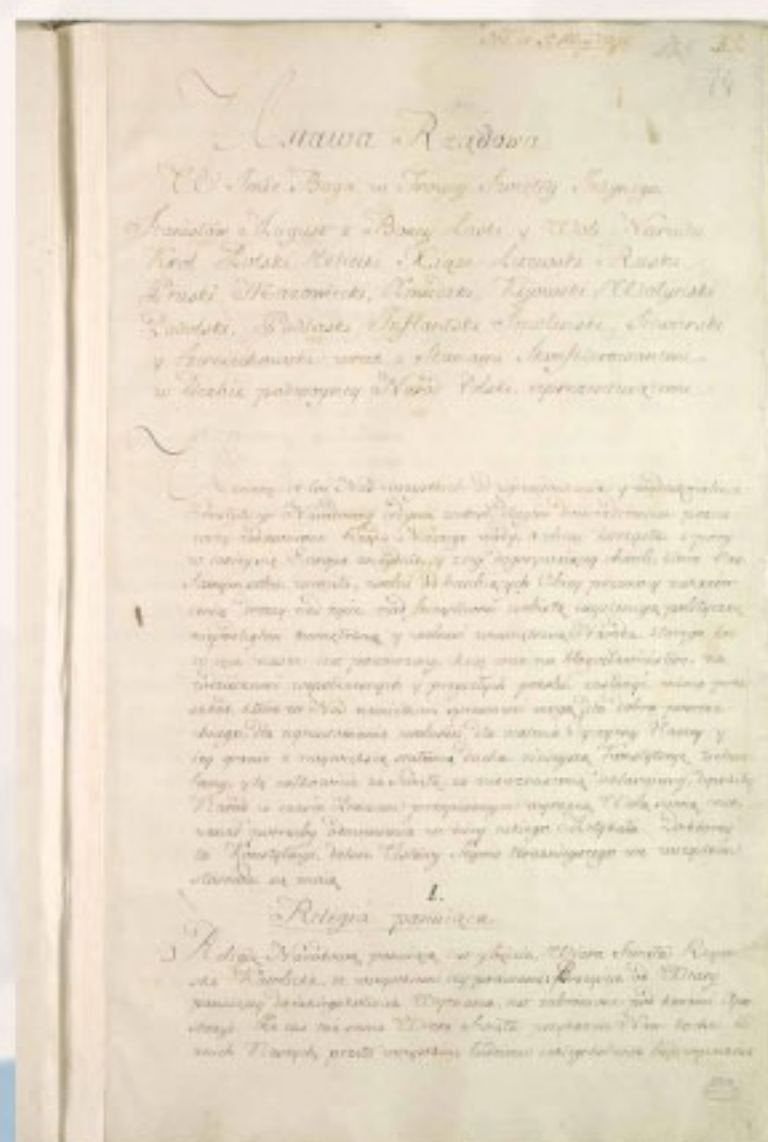
Hold pruski, Kraków, 8 kwietnia 1525, AGAD, Zbiór dokumentów pergaminowych, 4468

Unia lubelska, Lublin, 1 lipca 1569, AGAD, Zbiór dokumentów pergaminowych, 5627

Pacta conventa, Paryż, 10 września 1573, AGAD, Zbiór dokumentów pergaminowych, 5632

Konstytucja 3 maja. Ustawa Rządowa, Warszawa, 3 maja 1791, AGAD, Archiwum Publiczne Potockich, 100, t. 2, s. 74-84

Konstytucja Księstwa Warszawskiego, Drezno, 22 lipca 1807, AGAD, Rada Stanu i Rada Ministrów Księstwa Warszawskiego, seria II, 62